

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 168. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849788923616/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

ene i stuen, af frygt for at noget hemmeligt ord skulde blive veksellet imellem os. Når fru Gyllembourg ikke var hos os, da satte han sig med en barnagtig trods i en krog uden at blande sig i samtalen, men veg ikke fra sin plads. Når så Heiberg blev ked af dette hængeri og spurgte ham: »Har du slet intet at læse på til skolen i morgen?» da styrtede han heftig ud ad døren, og fru Gyllembourg, hvis kæledægge han var, fandt ham ofte grædende på hans kammer over at blive behandlet som skoledreng i min nærværelse, hvilket jo heller ikke var behageligt for en elsker at finde sig i. Ja, undertiden fandt hun ham ligge grædende på gulvet i forneligt raseri og havde da stor nøje med atter at stille ham tilfreds. Han elskede forresten Heiberg højt; de legede tit sammen, som om de havde været af samme alder; og ethvert pudsig indfald af Heiberg fremkaldte hans skingrende latter, så man kunne høre ham over hele huset. Ofte ytrede hans skinsyge sig på modsat måde, idet han sagde: »Ludvig holder vist mere af Hanne end af mig, og det kan jeg ikke tåle.«

Ved fru Gyllembourgs bolig var en lille have, som vi havde adgang til, og som hun havde ladet sætte smukt istand. Denne lille plot udgjorde min og alles glæde i denne sommer. Under et stort, skyggefuldt træ drak hun og jeg hver morgen kaffe, medens jeg morede mig med at lokke spurvene til mig ved at kaste brødkrummer til dem. Hele formiddagen sad vi to her og syede. Hun manglede aldrig stof til samtale og havde et eget talent til også at få andre til at tale. Jeg havde, hvad man kalder en heldig hånd til planlægning og såning, så jeg var ikke uden nytte for vor lille have. Hele timer kunne jeg gå her i travl virksomhed, og jeg var aldrig lykkeligere, end når jeg ene gik ved disse beskæftigelser; da var mit sind let og befriet. Om middagen kom Heiberg. Hans moder, der hang ved denne søn, hendes eneste barn, var af en meget ængstelig natur. Nærmeste tiden sig, og han ikke kom, da opstod hundrede ængstelser hos hende, om hvad der vel kunne være hændt ham af ulykker. Hun kunne da stå hele timer og stirre ud ad vinduet i en dødelig uro. Kom han endelig, da sagde hun ikke et ord, og han slog sin udeblivelse hen i skæmt og spøg. Efter bordet drak vi kaffe i haven og tilbragte mangan en herlig time der, idet Heiberg ofte læste højt for os: en nydelse i forening med kvindeligt håndarbejde, jeg sætter over alt. En eftermiddag, da

han således læste for os, sad jeg ved hans side, og det morede mig at se med i bogen, hvori han læste, uden at det faldt mig ind, at det var en stor gunst, at dette blev tålt. Siden efter ytrede fru Cyliembourg: »Det må jeg sige, du har en høj stjerne hos Ludvig; thi dette havde han ikke tålt af nogen anden end af dig.« Og virkelig omfattede han mig med en hengivenhed, der grænsede til tilbedelse; og idet han satte mig så højt, ville han, at alle andre skulle gøre ligeså. Hans fine, ridderlige væsen imod mig var det, jeg mest af alt satte pris på – thi, skønt jeg var opvokset i et hjem, hvor tonen i omgang var af den ringeste slags, så havde netop jeg, som man skulle tro ingeniunde var forvænt heri, en stor afsky for alt, hvad der var rått og plumpt i formen, og mine fordringer i den henseende var det kun givet få at kunne tilfredsstille; jeg syntes, at alverden var plump, undtagen Heiberg. Var vejret smukt, kom han underriden om eftermiddagen med en vogn, på hvilken han selv var kusk, og da heste hørte til mine passioner, satte jeg mig hos ham på kuskesædet for at glæde mig ved synet af de smukke dyr, idet jeg tillige lyttede til hans livlige tale. Jeg følte mig ved alt dette så stille glad, at jeg ofte havde en fornemmelse af, at jeg mellem disse mennesker først nu havde fundet mit rette hjem og min rette plads. Umiskendelig var også den glæde, mit selskab skænkede Heiberg, uden at han med ord, der ville have stødt mig tilbage og berøvet mig min frihed, ligefrem udtalte det for mig. Han beskyldte mig ofte for altfor stor ydmyghed og sagde: »Kunne jeg dog blot bibringe Dem mere stolthed og selvtilid.« Hans moder bebrejdede ham da denne tale og sagde: »Tag dog ikke det bedste fra hende.« Enhver fornøjelse af andre imod mig opbragte ham, da han holdt så strengt på min hønneur, som om jeg var en lille fyrstinde. Han selv omgikkes mig virkelig som en sådan og fordrer, at alle skulle gøre ligeså.

JOHAN LUDVIG HEIBERG

Efteråret nærmede sig og med det mine beskæftigelser på teatret. Sommeren var gået hen i stilhed og fred i det hyggelige hjem.

[Da jeg første gang på en prøve atter så den mand, med hvem jeg havde stået i et så nært forhold, og med hvem jeg havde ta-